

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH THANH HÓA**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 11/2021/HNGĐ-PT

Ngày: 26/3/2021.

V/v: “*Tranh chấp về thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn*”

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH THANH HOÁ**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên toà: Ông Lê Quốc Thành.

Thẩm phán: Bà Lê Thị Hiệu.

Bà Lê Thị Thủy.

Thư ký phiên toà: Bà Hoàng Thị Phi - Thư ký Toà án nhân dân tỉnh Thanh Hóa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thanh Hóa tham dự phiên tòa:

Bà Nguyễn Thị Thanh Tâm - Kiểm sát viên

Ngày 26 tháng 3 năm 2021 tại Toà án nhân dân tỉnh Thanh Hoá, xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 12/2021/TLPT-HNGĐPT ngày 01 tháng 3 năm 2021 về việc: “*Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn*” theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 09/2021/QĐXX - PT ngày 12 tháng 3 năm 2021 giữa các đương sự:

* *Nguyên đơn*: Anh Hoàng Văn T, sinh năm 1978.

Địa chỉ: Thôn 4 T, xã H, huyện H, tỉnh Thanh Hóa (Có mặt).

* *Bị đơn*: Chị Nguyễn Thị T, sinh năm 1983.

Địa chỉ: Thôn T, xã H, huyện H, tỉnh Thanh Hóa (Có mặt).

* *Người kháng cáo*: Nguyên đơn, anh Hoàng Văn T.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện ngày 03/11/2020, các lời khai trong hồ sơ vụ án và quá trình giải quyết tại cấp sơ thẩm, nguyên đơn anh Hoàng Văn T trình bày:

Năm 2004, anh Hoàng Văn T và chị Nguyễn Thị T kết hôn và có hai con chung là cháu Hoàng Thùy T1, sinh ngày 04/11/2005 và cháu Hoàng Anh S, sinh ngày 25/9/2012. Năm 2018, anh T và chị T ly hôn. Tại Bản án số 08/2018/HNGĐ-ST ngày 12/4/2018 của Tòa án nhân dân huyện Hậu Lộc, tỉnh Thanh Hóa quyết định giao cháu Hoàng Thùy T1 cho anh T trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng; giao cháu Hoàng Anh S cho chị T trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Hiện nay, chị T đã đi xây dựng gia đình mới, điều kiện chị T chưa có nhà ở ổn định, cháu Hoàng Anh S đang trực tiếp ở, học tập và sinh sống cùng với ông bà ngoại ở Thôn T, xã H, huyện H và cháu Sơn

hiều lần bày tỏ nguyện vọng muốn về ở cùng bố và chị gái. Vì vậy, anh T yêu cầu Tòa án thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn, cho anh được trực tiếp nuôi cháu Sơn.

Chị Nguyễn Thị T trình bày: Chị và anh T kết hôn năm 2004 và có hai con chung. Đến năm 2018 chị và anh T ly hôn như anh T trình bày là đúng. Khi ly hôn, Tòa án giao cháu Hoàng Thùy T1 cho anh T trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng; giao cháu Hoàng Anh S cho chị T trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Từ khi ly hôn đến nay, cháu Sơn vẫn luôn do chị T trực tiếp nuôi dưỡng, chị đã thực hiện tốt nghĩa vụ của người trực tiếp nuôi con. Hiện cả chị và anh T đều đã có gia đình riêng và mỗi người đều đang trực tiếp nuôi một con chung. Công việc của anh T là bộ đội biên phòng nên thường xuyên phải trực vắng nhà, vợ anh T là công nhân, thường xuyên tăng ca. Chị T hiện là nhân viên bưu điện, thu nhập hàng tháng từ 10.000.000đ đến 15.000.000đ. Sau khi xây dựng gia đình mới, vợ chồng chị T sinh sống tại nhà mẹ đẻ chị T ở thôn Tam Nguyên, xã Hoàng Đạt và cùng nhau chăm sóc cháu Sơn. Sáng chị vẫn đưa con đi học bình thường, chiều lại về với con. Cháu Sơn có nơi ăn ở ổn định. Cuộc sống, điều kiện sinh hoạt của cháu rất tốt. Chị T đề nghị Tòa án không thay đổi người trực tiếp nuôi cháu Sơn, chị tiếp tục trực tiếp nuôi cháu Sơn.

Tại bản tự khai ngày 11/11/2020, cháu Hoàng Anh S khai tại Trường Tiểu học xã Hoàng Đạt do anh T nộp cho Tòa án (không có xác nhận của giáo viên chủ nhiệm và Ban giám hiệu nhà trường) thể hiện: Sau khi bố mẹ cháu ly hôn, cháu được Tòa án giao cho mẹ trực tiếp nuôi dưỡng, cháu ở cùng mẹ tại gia đình ông bà ngoại cháu. Nay mẹ cháu đi lấy chồng, cháu thấy điều kiện như vậy nay cháu có nguyện vọng muốn về ở với bố và chị gái. Tại bản tự khai ngày 19/11/2020 của cháu Hoàng Anh S trình bày tại Tòa án nhân dân huyện Hoàng Hóa, dưới sự giám hộ của mẹ là chị Nguyễn Thị T thể hiện: Sau khi bố mẹ ly hôn, cháu ở cùng mẹ tại nhà ông bà ngoại. Nay mẹ cháu đi lấy chồng nhưng mẹ cháu chăm cháu rất tốt, cháu xin được ở với mẹ.

Xác minh tại địa phương xã Hoàng Đạt: Sau khi chị Nguyễn Thị T ly hôn anh Hoàng Văn T, chị T và cháu Hoàng Anh S đã chuyển về sinh sống tại xã Hoàng Đạt. Tháng 10/2020, chị T kết hôn cùng anh Hoàng Sỹ Hữu, vợ chồng chị T sinh sống cùng cháu Sơn và bố mẹ chị T tại Thôn Tam Nguyên, xã Hoàng Đạt. Về điều kiện chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Sơn: Từ khi ly hôn anh T, chị T đã chăm sóc cháu Sơn rất tốt. Chị T có công việc, thu nhập ổn định. Về nơi ở, các anh chị em của chị T đã có nhà riêng ổn định, không sống cùng bố mẹ chị T, chị T ở cùng bố mẹ, nhà cửa rộng rãi, có nơi ở ổn định. Quan điểm của địa phương xã Hoàng Đạt: Chị T đủ điều kiện về kinh tế, thời gian, nơi ăn chốn ở để chăm sóc cháu Hoàng Anh S. Việc chị T kết hôn với anh Hoàng Sỹ Hữu không ảnh hưởng đến việc chị chăm sóc cháu Sơn. Địa phương đề nghị Tòa án căn cứ quy định của pháp luật, điều kiện chăm sóc, nuôi dưỡng con của chị T để giải quyết vụ án.

Tại Bản án Hôn nhân gia đình sơ thẩm số 22/2021/HNGĐ-ST ngày 22 tháng 01 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Hoàng Hóa, tỉnh Thanh Hóa đã căn cứ vào khoản 3 Điều 28, điểm a khoản 1 Điều 35 và điểm a khoản 1 Điều 39, khoản 1 Điều 147, khoản 3 Điều 208, Điều 271, Điều 273 của Bộ luật Tố tụng Dân sự; Điều 81, Điều 82, Điều 83, khoản 2 Điều 84 của Luật Hôn nhân và gia đình; điểm a

khoản 5 Điều 27 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án; Xử: Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con đối với cháu Hoàng Anh S của anh Hoàng Văn T. Tiếp tục giao cháu Hoàng Anh S, sinh ngày 25/9/2012 cho chị Nguyễn Thị T trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến khi cháu Sơn đủ 18 tuổi. Anh T không phải cấp dưỡng nuôi con cùng chị T. Ngoài ra bản án còn tuyên về quyền và nghĩa vụ của cha, mẹ đối với con chung; về án phí và quyền kháng cáo của các đương sự.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 28/01/2021, nguyên đơn anh Hoàng Văn T làm đơn kháng cáo, với nội dung: Đề nghị cấp phúc thẩm chấp nhận đơn khởi kiện của anh và đề nghị cấp phúc thẩm triệu tập cháu Hoàng Anh S (Con chung của anh và chị T) tham gia phiên tòa với tư cách là người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn anh Hoàng Văn T không rút đơn khởi kiện và vẫn giữ nguyên nội dung kháng cáo.

Các đương sự không thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết vụ án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thanh Hóa phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán: Thông qua kiểm sát việc giải quyết vụ án từ khi thụ lý vụ án đến nay thấy rằng Thẩm phán đã chấp hành đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng Dân sự (BLTTDS) trong quá trình giải quyết vụ án. Hội đồng xét xử (HĐXX) đã chấp hành đúng các quy định của BLTTDS về phiên tòa phúc thẩm. Việc chấp hành pháp luật của những người tham gia tố tụng: Từ khi thụ lý vụ án cũng như tại phiên tòa các đương sự đã thực hiện đúng các quy định tại Điều 70, Điều 71, Điều 72 và Điều 234 BLTTDS.

Về nội dung: Đại diện Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) tỉnh Thanh Hóa đề nghị HĐXX căn cứ khoản 1 Điều 308 BLTTDS quyết định theo hướng: Không chấp nhận kháng cáo của anh T, giữ nguyên Bản án sơ thẩm số 22/2021/HNGĐ-ST ngày 22 tháng 01 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Hoằng Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, HĐXX nhận định:

[1]. *Về tố tụng:* Đây là vụ án Hôn nhân và gia đình về thay đổi người trực tiếp nuôi con, có con chưa thành niên quy định tại khoản 3 Điều 28 Bộ LTTDS và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án cấp huyện theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 35 BLTTDS, quá trình giải quyết vụ án, do các bên đương sự không thống nhất được các vấn đề tranh chấp trong vụ án nên Tòa án cấp sơ thẩm đã tiến hành xác minh để xác định nguyên nhân của việc phát sinh tranh chấp theo khoản 3 Điều 208 BLTTDS và đã thông báo kết quả thu thập tài liệu chứng cứ cho các bên đương sự cũng như Viện kiểm sát cùng cấp được biết.

[2]. *Xét về tính có căn cứ và hợp pháp của kháng cáo:*

Sau khi xét xử sơ thẩm nguyên đơn kháng cáo và nộp tiền tạm ứng án phí phúc thẩm theo đúng quy định tại Điều 272, Điều 273 và 276 BLTTDS. Quá trình chuẩn bị xét xử phúc thẩm và tại phiên tòa hôm nay đương sự không rút đơn kháng cáo, không rút đơn khởi kiện. Vì vậy, kháng cáo của nguyên đơn được xem xét giải quyết vụ án theo thủ tục phúc thẩm.

[3]. *Xét kháng cáo của anh Hoàng Văn T về yêu cầu được chăm sóc, nuôi dưỡng con chung cháu Hoàng Anh S, Hội đồng xét xử nhận thấy:*

Anh T và chị T đều có nguyện vọng được trực tiếp chăm sóc cháu Sơn. Đây là nguyện vọng chính đáng và thể hiện tình yêu thương và trách nhiệm với con cái của anh T và chị T. Tuy nhiên việc giao cháu cho ai nuôi dưỡng phải xem xét đến nguyện vọng và tất cả các điều kiện để cháu phát triển về mọi mặt. Cháu Sơn khi thì thể hiện nguyện vọng được ở với bố và chị, sau đó lại thể hiện muốn được ở với mẹ. Như vậy là không có sự ổn định trong tâm lý của cháu Sơn.

Về điều kiện nuôi con của chị T: Kể từ khi ly hôn với anh T, chị T và cháu Sơn về ở cùng với bố mẹ đẻ chị T tại thôn Tam Nguyên. Nơi ở rộng rãi, các chị em khác của chị Thủy đã lập gia đình và có nhà riêng không sống chung cùng ông bà. Ông bà hiện nay vẫn khỏe mạnh và hàng ngày trực tiếp giúp chị T chăm sóc, đưa đón cháu Sơn đi học. Chị T hiện nay có công việc ổn định và thu nhập từ 10 - 15 triệu đồng/ 1 tháng, ngoài giờ hành chính, chị có thời gia để trực tiếp quan tâm chăm sóc cháu Sơn cả về sức khỏe lẫn điều kiện học tập. Dù đã lập gia đình mới nhưng chị T và chồng vẫn ở cùng nhà với bố mẹ chị T. Anh Hữu là chồng mới của chị T cũng nêu ý kiến sẽ có trách nhiệm và chăm sóc cháu Sơn cùng chị T.

Như vậy HĐXX nhận thấy anh T không có đủ căn cứ để chứng minh việc chị T không đủ điều kiện để tiếp tục nuôi cháu Sơn theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 84 Luật hôn nhân và gia đình. Cấp sơ thẩm không chấp nhận nội dung khởi kiện của anh T là có căn cứ pháp luật.

Từ nhận định trên, Hội đồng xét xử nhận thấy kháng cáo của nguyên đơn, anh Hoàng Văn T không có căn cứ để chấp nhận. Quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thanh Hóa tại phiên tòa là có cơ sở.

[4] *Về án phí:* Tòa án cấp phúc thẩm giữ nguyên bản án sơ thẩm nên anh T phải chịu án phí phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 308; khoản 3 Điều 28; Điều 38; và Điều 148 Bộ luật Tố tụng Dân sự;

Căn cứ Điều 81; Điều 82; Điều 83 và Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Tuyên xử: Không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn, anh Hoàng Văn T. Giữ nguyên Bản án sơ thẩm số 22/2021/HNGĐ-ST ngày 22 tháng 01 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Hoằng Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

Tiếp tục giao cháu Hoàng Anh S, sinh ngày 25/9/2012 cho chị Nguyễn Thị T trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến khi cháu Sơn đủ 18 tuổi hoặc đến khi các đương sự có yêu cầu khác. Anh T không phải cấp dưỡng nuôi con cùng chị T. Anh T có quyền qua lại, thăm nom, chăm sóc con chung, không ai được cản trở.

Án phí phúc thẩm: Anh Hoàng Văn T phải nộp 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) do kháng cáo không được chấp nhận, được trừ vào số tiền tạm ứng án phí 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) anh T đã nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí số AA/2019/0010270 ngày 28/01/2021 của Chi cục Thi hành án Dân sự huyện Hoằng Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận

- Các đương sự;
- VKSND tỉnh Thanh Hóa;
- TAND, VKSND cấp cao HN;
- TAND H. Hoằng Hóa;
- VKSND, THADS H. Hoằng Hóa;
- Lưu hồ sơ vụ án.

T/M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Lê Quốc Thành

: